

STRĀŽNI OGNJI

SREDNJEŠOLSKA PRILOGA KRIŽA NA GORI

Letnik III

1926/27

Štev. 2

Blagovest

V naših dušah je Advent, čas žejnega čakanja in nemirnih slutenj. Vsaka naša misel je tako čudno drugačna in vse reči so kakor žameł, da jih naša dlan nemirno boža. Advent je čas zoreče samote: vase prisluškujemo z velikimi, budnimi očmi in v globočino tonemo, kjer šepeče bližajoča se skrivnost. Sedaj ne poznamo samo večernih spevov in nočnih budnih ur, sedaj je žejna duša v božji in nemi pripravi tegobno zapela v zornice. V domotožnih zimskih dnevih smo vsi zasanjani in v nočeh božje ljubezni smo ujeti. Vedno svetlejši gremo Jutru nasproti. Vedno so pogosteje ure božjih trepetanj, ki je duša od njih blagoslovljena. Vsaka ura hrepenenja čisti človeško dušo, da je bel in topel mramor. Vsaka beseda hoče v pesem, vsak pogled v globočino in pod našimi koraki vzcveto tla.

Takrat pa zaigrajo srebrne trobente, vse zarje omamno zadiše in v tiho in sveto polnočno tišino zasije božje solnce in se odpro vsa vrata na stežaj. Blagovest, najlepša in najradostnejša vseh vekov in svetov se razlije kakor mogočno morje v izčišene duše, v trpeča telesa, v oči in na dlani, v srce in v brate in v sestro. Neizmerno bogastvo je pretežko za človeka: plaka od veselja, molči od strmenja in v maziljene lase zagrinja srce.

Radost nas je mazilila.

Mir neskončen in posvečen nas je umil.

In Ljubezen nam je zvezala roke za vekomaj.

Zato pojo zvonovi v božično noč, kakor nikdar in nikjer.

Da bi zvonili in peli vam vsem, sestre in bratje!

Vzhajajoči z višave

Nad snežnimi poljanami svetonočna tajna.

Naslonjen na posteljo strmim v srebrni nakit tam zunaj.

— »Priatelj, glej, to, vse to ti prinašam, tvoja izvoljenka, vse to in še mnogo več.«

Težka je moja misel. — Moja izvoljenka? Ne maram je. Ni moja izvoljenka. Kdo me je doslej ljubil? Kdo me more sploh ljubiti?

— »Pojdi, priatelj moj, v ta srebrni žar Svetе noči, pojdi z meno — v to svetonočno daljo; glej, tam zunaj je svet, tam zunaj je mraz in — ti hodiš tako sam! —

Trudna je moja misel. — Tajno Svetе noči nosi vsak sam v svojih samotah. Svet je lep kakor vrt vsem, ki ga nosijo v svojem srcu.

— »Hočeš, da si sam, da stopiš na Svetо goro svojo sam. Pa si truden pri prvih stopinjah... Ne boj se! Sveta je nocojšnja noč! Jaz, svetonočna tajna, ti pa znam veselje v življenje in pot: Mir in blaženstvo in moč! —

Nad sneženimi poljanami svetonočna tajna.

Nad njo in v njej zvenenje daljnih zvezd, kakor klic Daljnega, Vzhajajočega z višave v naš mir...

Edi Kocbek

Tihi popotni

Taka je naša pot:

»Iz geometričnih mest, iz ubijajočega zidovja, iz neprijazne ulice hrepenimo domov. Kadar se dan krajša in strašna noč daljša in se solnce skrije za neprodirne deževne atmosfere in postaja duša vsa trudna in bi rada nekam v toplo naročje, takrat se vzdigne v nas silna zavest, da gremo v blažene ure. In čutimo šelest zimskih gozdov in bele skrivnosti, ki se sprehajajo po širnih sneženih poljih. Cvet vonjajočih zimskih pravljič se sesuje v mlado plodno rast. Slutimo prihajanje sladkega božičnega razodetja. Z belo dlanjo se hoče dotakniti našega čela.«

Tako polno je naše srce:

»Kakor da bi šli po zmrzlem snegu in bi bil večer. Kakor da bi igrala burna kri v nas pesem, oj davno pesem. Na pot bi se sklanjale sočne, zelene smrekove vejice, dišale po smrti in po mrzlem zdravju.

V sivem mraku bi ne čutili mraza. Oči bi veselo strmele v bledo konturo snega na obzorju. Blaženost večerne zimske pokrajine bi se potopila v našo dušo kakor sanja otroka v predbožični čas. Jaz pa bi stopal in hodil po beli odeji in bi me objela lepa misel. Jaz pa bi zagledal in poljubil z očmi rdečo luč pod hribom in zažejal in zahrepenel po svestnosti, razliti v vonje naše večerne zime.«

Tako radi bi že bili doma;

»Velik in skrivenosten Mir pričakujemo. Roke so razpete v pričakovanje. Srce je toplo, ker bo svetišče Rojenega. Noga pospeši korak in se ustavi pod domačimi zvezdami, kjer je kadilo najslajše, beseda preroška in obraz ves božji. Znamenje se je dvignilo v večerno nebo in v vzhajajočo polnoč zazvone najlepši zvonovi. Bel kolač na beli mizi, jaslice v kotu, pastirčki in prečudna zarja. Najlepša zarja pa je v popotnih očeh, da so težke bogastva in klonejo kolena in plakajo srca od veselja v lepi božični noči, da bi se človek popotni nagnil nad prečudno zibelko in poljubil majhnega Gospoda Jezusa.«

Anfon Klasinc

Pismo družini

Dišem vam pismo, dragi, vam vsem in vsakemu. Dni skupnih nemorem zabiti, prijetnega doma topote ne izgubiti. Zato vam pišem.

Ivanček, moj prvi pobratimček. Ali se še spominjaš tiste lepe mesečne noči, ko sva romarje v »Zagreb« vozila in s »policajci« v Celju in Levcu in Žalcu tepla? Še pomniš tistih polnoči, ko sva ob polni luni s švetiljko po Gotovljah pamet iskala in hmelj sušila in ljudem nagajala? Še pomniš besed, ki sva jih govorila, da pojdeva drugo leto nekam daleč, v lepoto in veličastnost naših vrhov?

In Anica, ali se še čudiš lepi večerni zarji, ko se v svoji temnomodri barvi planine tako ostro in lepo odražajo na večernem nebu. Ali še veš, kako sva stala sredi ponosnega hmelja in sva gledala lepoto večernega solnca in si mi razodela hrepenenje po dalnjem svetu, ki pa je tako tuj in neprijazen? Anica, vedi, dom je ljubezen, drugje je ni.

Tončka, ali si še navdušena za lepoto naših gora? Ali še živi v tebi spomin onega jutra na Uršlji gori, ko si se divila krasoti naših planin, ki so rdele v zgodnji jutranji zarji od Pece preko Ojstrice, Planjave, Skute in Rinke do Grintovca in v ozadju tam daleč, kjer je dvigal iz spanja svojo glavo mogočni Triglav?

Minka, še govoriš ob lepih zvezdnatih večerih o sreči in nekajljenem veselju svoje brezskrbne mladosti? Še veš, kako smo ob takih

večerih zvezde šteli na nebu in iskali vsak svoje in hoteli v to vožansko noč, v lepoto in mir poletne noči, tja med sanjajoči hmelj in dehtečo deteljo. Še govorиш o tem, Minka? Če ne, bom prišel zopet jaz, in tedaj bomo zopet govorili in bomo vsi veseli in srečni v toplem poletnem večeru.

Ivana, ti pa pomniš samo delo in trud in blagoslov. A spomnjaš se tudi svoje mladosti, svojega doraščanja v neskrbnosti, ko si bila v varuštvu svojim bratcem in sestricam, katerih se sedaj veseliš.

Očetu in materi: Delo in trud je bil vajin delež. V trudu in potu sta pripravljala blagoslov svojim ljubljencem, svojim otrokom. Življenje bo in je že kronalo vajino delo, vajino trpljenje.

Nebo bo blagoslovilo vajino trpljenje, v svojih otrokih pa bosta imela močno oporo v starih dneh.

Polde Stanek

Vprašanje

Ali ste si že katerikolikrat mislili v svojem otroškem hrepenenju samoten gozdiček sredi velike ravnine in nad njim poletno, podansko solnce? Tako prijetno bi se skrili med nizke, redke bore in objemali s svojim srcem solnce in nebo...

In kako ste videli morje v mladih željač? Veliko in na njem samoten otoček, na katerega ste zahrepeli z vsem svojim srcem in skrivnostjo. Lepo bi bilo, v samoti umirati v bolesti...

In ko ste vse to videli in doživeli s svojimi očmi, se vam je streslo v duši, kakor tujcu, ki je v samotni uri srečal ovinek ceste iz domovine in jagned ob njej, obstal in se zjokal...

Ivan Preskar

Nova rojstva

Bčanska svetloba je ožarila pastirje iz Betlehema, ko jih je pozdravilo skrivnostno razodetje Rojenega v ubogem hlevu. Angelski zbori so zarajali in Mu zapeli slavo.

Prečudna svetloba je obsijala dušo. Vitez poln mladosti je v skrivnostnih globinah svoje duše začutil pretajno trepetanje veličastne pesmi.

Tedaj se mu je zahotel novih, blaženih rojstev. Vzdignil se je, prestopil prag očetov in podal desnico svojim dragim. Grela ga je ljubezen materina, bratova in sestrina.

In je šel od doma do doma in se razgovarjal v družinah božjih. Govoril je mladim in starim in odkrival zaklade človeških duš. Oral je, In sejal.

In takrat se je oglasila znova pesem svetih zborov in se zmagovalno zibala nad novim rojstvom Prerojenega Življenja.

Anima

Božični psalm

Nebo večerno se je odprlo in plamen večnega ognja je zagorel.
Angeli so himno zapeli in človek je roke sklenil.
Zaznamoval si ga na čelu in skozi zarjo je romal.
Pokazal si mu svojo sveto dlan in rož si vsul nanj.
Zato bi rad na kolena i v svoji prošnji bi Te gorko ljubil:
»Daj mi milost, da bom pastirček, mlad in vesel, in Ti bom prinesel
belo jagnje v dar.
Da Te bom smel gledati in biti stražar Tvoje otroške lepote.
Mladost si mi dal, zdravo telo in veselo dušo si mi ponudil.
Naj Te stražita Nocoj in vsako noč in ob dnevu naj bosta Tvoja
senca.
Da bo sveto in čisto svetišče mojega telesa.
Da bo moje telo kakor orel in moja duša kakor levinja.
Da bom Verni, Upajoči in Vseljubeči.«
Čast in slava bodi Rojenemu na vekov veke.

Tone Krošl

Večna samota

Dih samotnih puščav, dih neizmernih morij, dih najvišjih vrhov več
čez naše poljane.
In naslonili smo glave v dlani in prisluhnili klicu samote.
Moja tajna.
Tih in svet je dih neskončnosti.
Silna je daljava.
Večnost sama — pesem moja ...

In šel je Krist v puščavo. Živel je štirideset dni in noči v samoti. Krist nam hodi še danes v puščavo. Tisočletja živi samoti v puščavah. Vse objema; vse ljubi.

✓ večni Samoti, ki je — večna Ljubezen.

Bratje, večna je Samota v nas. Ni strahu začo čez polja naša temna. V večni Samoti — kako smo samí, kako smo srečni . . .

Tone Krošl

Iz večne pesmi

Pravijo, da je ljubezen sestrina močnejša od materine.
O, in vendor bi prodal, zavrgel vse za eno toplo uro miru in zadovoljstva, za eno uro toplega doma: da bi videl toploto in rast dveh poti, ki kipita druga v drugo, da bi živel ljubezen, čisto ljubezen svojega dekleta.

Pa bi dal mu roko in srce, da bi bil jaz zadovoljen — in bi šel z veselim, jasnim licem v svet — za vedno.

Po toplem domu vsi hrepenimo, vsi ga iščemo in kličemo. Po svojem domu. Stavimo si ga na solnčne višave.

Solnčna hišica, krog nje vrt, v njej ženka; z okna pa pozdravlja vse romarje, ki hodijo mimo, rdeči nageljni in jih vabijo k počitku.

Pa romarji hodijo mimo — in ne morejo ustaviti koraka za temi cvetkami; hodijo mimo . . . v svoj divji nemir.

Solnčna hišica pa pozdravlja romarje zopet in zopet. —

Tilka

Božična pričovedka

Nekoliko kasneje kakor po navadi je prišel mlad mož, vdovec, dcmov. V mračnih zimskih večerih je občutil silno domotožje in samoto. Tiho in oprezno je vstopil v sobo svoje male edinke Majde. Rožnata luč svetiljke je obsevala belo posteljico, kjer je počivala v mehkih svilnatih blazinah črna, kuštrava glavica. Nežno se je nagnil nad posteljo in šepetal:

»Majdica, angelček moj, ali že spiš? Glej, tatek je prišel, da ti reče:
Lahko noč.«

»Tatek?« je zaspano vprašala mala štiriletna deklica, nato pa se je odprlo dvoje modrih oči in mehki ročici sta se oklenili njegovega vrata.

»Kje pa si bil tako dolgo, tatek? Veš, Majdka se je jokala, ker ji je bilo dolgčas.«

»Ali ti Nanda ni nič povedala lepih pravljic?«

»O, seveda je, ali Majdka že vse zna in Nanda je že stara.«

»No, potem pa povej Majdka, kaj naj ti prinese lepega Božiček?«

»Ah, tatek, Majdka že vse ima, samo nekaj lepega še nima. Veš, naj prinese Božiček mamico, veš, tatek, tako dobro, lepo mamico, ki se bo z Majdko igrala in ji povedala mnogo lepih pravljic.«

Hipna senca je šla preko očetovega mladega obraza.

Nato pa je nedolžno dete gorko objel.

Tilka

Ugasujoča pisma

I.

Dejal si mi ob slovesu: »Kadar bo v tretjič zavel južni veter skozi vesoljstvo tvojih sanj in bo kanila prva zlata solnčna kaplja na tvoje trudne trepalnice, tedaj vedi, draga, pridem na najino svatbo.«

Kakor dragocene bisere sem spravila te tvoje besede v zakladnico svojega srca, in ko je v tretjič zavel južni veter skozi kraljestvo mojih sanj, in je kakor blesteča trudna solza kanila prva solnčna kaplja na moje zakopljene oči, sem vedela, da je prišel moj čas.

Vstala sem, oblekla najlepšo svileno obleko in v težke črne kite sem vpletla bel mirtin venec.

V zgodnji jutranji uri sem pohitela na vrt, v mrzlični naglici sem potrgala vse rože, da bi z njimi nastlala najino svatovsko ležišče.

V velikcnočnem pričakovanju sem zrla na belo cesto, odkoder bi mogla že od daleč zapaziti meglo prahu in slišati živahen peket srebrnih konjskih kopit.

Ali ah, tako hitro minejo jutranje ure — in solnce stoji že v zenitu. Prestrašeno je umolknil slavec sredi najlepše pesmi...

Čuden nemir se je polastil mojega srca ... prazna je bela cesta ...
Kod se mudiš, dragi?

II.

Narahlo, skoraj boječe je potrkal na moje duri večer ...

Vzela sem kristalni vrč in šla k jezeru po vode.

Sedla sem kraj zrcalne gladine in s hitrimi rokami razpustila svoje bujne lase, da so padali kakor temni poletni mrakovi preko belih zapeljivih ramen. Vedela sem, da me tako najbolj ljubiš, zato sem bila pripravljena razveseliti te s svojo pomladansko svežostjo, da bi bilo tvoje srce na veke moje, in samo moje. —

Ker vedi, dragi, žena mrzi polovičarstvo, ona daje vse, vse in želi tudi vse prejeti!

III.

Mrtev je dan... v ozračju pluje še vzduh tega velikega umiranja... Goste sivkaste jesenske koprene zakrivajo v tihem usmiljenju žalujoči zemlji obraz...

Niso pretekla stoletja, dragi, odkar sva se razločila in vendor dozdeva se mi, kakor da bi že ležalo morje neizčrpne večnosti med mano in tabo.

Živim in sem mrtva — v meni je življenje — in ga ni.

Na mojem oknu vasuje črni vran, trudno mu šepeče moje srce nekdanjo zgodovino najine ljubezni.

Bolestno stoče veter skozi orumenelo jesensko listje... V bližini je žalostno zaskovikal skovir.

Nemara oznanja tudi meni že večer življenja?

Pa naj — moje trudno srce že čaka!

Lahkoc noč, ti moj neskončno ljubljeni!

Vzhod

Narod, ki ob svojem času ne spozna svoje misije in je ne izvrši, izgine brez sledu. V naši dobi je naša, eminentno naša, slovenska misija, premostiti prepad med Zapadom in Vzhodom.

Osnova naše organizacije.

Bistvo so krožki, ki delujejo in se razvijajo popolnoma samostojno. Kakor zahteva kraj, starost, okoliščina. Za lažje delovanje in za začetek bi morda predlagali sledeče točke, da vidite preprostost našega medsebojnega življenja.

1. Krožek se imenuje Hoče idejno in materialno podpirati splošno izobrazbo članov in nečlanov s posebnim ozirom na Vzhod.

2. Sredstva v dosegu tega namena:

- a) propagiranje ciril-metodijske misli med najširšo javnostjo z besede in pisom;
- b) poglabljvanje verskega življenja v smislu vzhodnega verskega mišljenja;
- c) pridobivanje aktivnih delavcev za to idejo;
- d) intenzivno sožitje s krožki in centralo (t. j. s tovariši);
- e) veselje do žrtev in dela v ta namen.

3. Član i se zavežejo s svojo besedo. Vsakdo ima pravico ustvarjati krožke, vendor pa ne more zahtevati sprejema v že obstoječe.

4. Vse dolžnosti in pravice krožka glede notranje uredbe in pa njegovih zunanjih odnosa so pridržane članom. (Vendar pa naj bi število članov enega krožka presegalo število 8—10 le izjemoma.)

5. V svrhu skupnih stikov in enotnosti smo stvorili krožek, ki naj bi bil nekaka centrala (naslov: »Stražni ognji«, [Vzhod], Maribor, Glavni trg 7), ki ni policija, ampak tovarišja: Za skupno delo posameznikov.

6. Vsak član krožka naj bi bil obenem tudi član Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Danes smo mi organizacij siti že do grla in čez. Zavoljo samih poslovnikov, paragrafov in pravil, ki nam ne dajejo svobodnega razgiba. V teh krožkih naj bi bila popolna svoboda; celo nujno naj bi bila. (Predstoječe točke so samo svet.) To bi morala biti organizacija v najprvotnejšem pomenu besede: Vsak član je živ ud in obenem celota krožka; in vesel in korajzen.

Naslavljam tu poslanico na dekleta, na sestre. Kadar so trdi moški grešili, kar so porušili, so ublažile, zgradile na novo zopet nežne ženske duše. Naj bodo, sestre, vaši bratje po vaši besedi apostoli združitve. Ravno zdaj bi moral vstati milijon apostolov za težek poklic v edinstvo: Sestre, vzbudite svoje brate!

Fantje, v mlađi moći — pojrite s tovariši v en, v svobodno naravo, da odvržete vse tesne vezi in se napijete resnične svobode, da boste brez predsednikov, samostojni prijeli v spoznanje in v delo za edinstvom, vsi krepki, vitezi. —

Take besede so težke za današnji rod: Mlada, prekipevajoče mladosti polna srca so jih doživelja v nevolji nad današnjim mrtvimi svetom, ki je, bratje, filistrski; mlada srca so jih doživelja v oznanilo in vabilo vam, bratje in sestre, na novo, močno pot! Sprejmite jih!

Da bo božji blagoslov v našem skupnem delu in uspeh in zmaga. Pišite in živite, bratje, veselo! Pozdravljeni!

Publikacije

Skušali bomo na tem mestu vedno informirati tovariše o najnovejših in najaktualnejših domačih in inozemskih knjigah, revijah in člankih.

Dr. Grivec: Slovenska apostola sv. Cirila in Metoda. Ravnnokar je izšla ta knjiga. Vsebinsko obsega dva dela: I. Življenje in delo, II. Češčenje sv. Cirila in Metoda z dodatkom in opazkami. Znanstveno delo v prijetnem slogu bo in mora najti pot med najširše sloje. Naj pa zlasti ne bo nobenega zavednega slovenskega kato'škega dijaka, ki bi je ne pretuhtal in po možnosti tudi kupil (15 Din). Knjiga je v kvartu, z lepo opremo in 42 slikami. Prepotrebno delo v našem vzhodnem slovstvu, ki začenja pri korenini razkola in združitve.

Kraljestvo božje. 3. letnik. Letno poročilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Prinaša med drugim poročila o vzhodnem kongresu v Ljubljani, o Slomšku — začetniku bratovščine sv. Cirila in Metoda, o Vl. Solovjevu — delavcu za zedinjenje in častilcu Marijinem itd. in letno poročilo delovanja apostolstva. Brošurico moramo prebrati, da spoznamo, kako napreduje ta misel med nami.

Opozarjam na članek v »Slovencu« z dne 5. dec. 1926, ki v kratkih, jedrnatih potezah osvetli napredovanje združitve (Šedivy). Ne smemo mirno prepuščati dela samo drugim!

Arseniew: Ostkirche u. Mystik. Kdor hoče zaslutiti globine vzhodne, verne duše, se mora vglobiti v to knjigo.

Verlag Grünwald: Christi Reich im Osten. Letni pregled in poročilo o knjigah s stvarnimi aktualnimi prispevki vseh mednarodnih učenjakov. Ista zaloga pripravlja za Božič: Nova verska pota ruskega duha v ruščini in za Veliko noč »Ex oriente« s prispevki v ruskem, nemškem in francoskem jeziku. Sodeluje naš dr. Grivec in drugi učenjaki vseh narodov. V isti zalogi: Langer, Wladimir Solovjev. To knjigo mora vsak spoznati.

Nekaj revij: Bépa et poème (Paris), Les union des eglises (Paris), Echo d'Orient (Paris), Stoudion (Rim, v rumunščini, francoščini, italijanščini), Missionen (Kehl am Rhein), Apoštola sv. C. a M. (Olomuc) itd.

Članke o tem prinašajo vodilne revije: Hochland, Stimmen der Zeit itd.

NB.: V ponatisu iz »Dom in sveta« je izšla Grivčeva razprava: Vladimir Solovjev (4 Din), kratka pesniška kontura tega duševnega velikana. Pritočna knjižica vsakega študenta!

Razgledi

Zima

Da spimo? Zato je zima? — Ali da se ob lepih dnevih solnčimo? Zato? — Ne, ampak zato, da živimo, da se utrdimo.

Ni fant s krivcem, ki se boji zime. Fant mora biti utrjen telesno: Vse napore in vse nezgode mora brez utripa očes pretrpeti. Vse neprespane noči na poti ali pri studiju, cele tedne v zaduhli, prašni sobi — ne sme ga uničiti ali »zdelati«! Fant mora biti jeklo! Zdravo, utrjeno telo! Vse boje v samoti in viharju — nihče jih ne sme vedeti! Zdrava, krepka duša! Oboje v nujni zvezi. Utrdi si najprej telo: Kakor je pač tvojemu značaju, tvoji telesni konstrukciji primerno! (Priporočamo: Lockington-Küble, »Durch Körperföldung zur Geistes-kraft«.)

Bratje, ko se snidemo v počitnicah na kakem sestanku ali kje na potovanju — hočem, da vidim krog sebe same vesele, zdrave, utriene fante! In dekleta!

Naš list

Lahko bi pisali fantje v drug list; a ravno zato ne pišejo, ker je ta list naš, popolnoma. Morda je slabši z ozirom na visokopotenčne in težkokapacitetne članke in zaščitnike — morda hočejo ljudje nekaj drugega — pa mi smo, fantje, tudi ljudje in hočemo in moramo imeti svoj svet. Zato vziramo v trdi borbi.

„Mladina“

Kulturnobojna revija, ki doslej še samo ruši, a ničesar ne zida. Menda je v rokah pristašev levice in napredne misli. Ko se to kipenje in ti izpadi umirijo, bode list med vsemi »svobodnimi revijami« najboljši. — Da bi z novim duhom zavel med nami mladimi tudi nov in lepši način medsebojnega razmerja v javnosti. Proč s sovraštvom in z gnušnim političnim tonom!

Pozor

Zopet in zopet stara pesem: Krokanje, popivanje, vlačenje. Fant mora biti jeklo! — Pojdi v naravo z odprtim srcem in dobil boš drugo misel o svojem življenju.

Anketa (pismen razgovor)

Kat. dij. organizacij več de facto ni. Vse življenje gre preko dosedanjih oblik. (Tudi krokanje, popivanje in kajenje je le posebna stopnja v razvoju celote, da zdravi tem krepkejši rastejo.) V prihodnjih številkah se hočemo razgovoriti na tem mestu. 1. Ali in če, kake organizacije so potrebne. 2. O naših organizacijah, kakor so. 3. Kake bi morale biti. 4. Kako doseči ideal. Vsak res naš fant akademik, višje- in nižješolec bo napisal svoje mnenje o tem! (Naslov: »Str. o., Maribor, Glavni trg 7.)

Sestanek

Sestanki so nam potrebni; Osebno se moramo sniti, da vidimo in doživimo drug drugega. Tudi o tem naj vsakdo pové svoje mnenje: Kak sestanek si želi in pod katerim vidikom! (Morda: Kongres, sestanek nekje v naravi s popolnoma ciril-metodijskim ciljem ... itd.)

Katoliško dnevno časopisje

Katoliškega dnevnega časopisa pri nas ni. Ljudske strasti se z vseh strani božajo in negujejo; povsod pravilo: Zob za zob: — Kakor pred Rešenikom ...

Zaria

J. K. A. D. »Zarja« je slavila 27. in 28. nov. petindvajsetletnico ustanovitve.

Dopisi

Št. Vid

V našem zavodu imamo dijaki tri organizacije: dve Marijini kongregaciji, eno za nižje-, drugo za višješolce, dijaškega »Orla« z naraščajem in dijaško društvo »Palestra«. Nasprotstev med njimi ni, ker ima vsaka organizacija svoj delokrog: kongregacija: versko življenje, »Orel« organizatorično, »Palestra« pa dramatsko, znanstveno in socialno. Društveno življenje se razvija v precej ozkih mejah zavoda in hišnega reda, kar je popolnoma razumljivo, ker v tako veliki hiši red mora biti. Kongregacija prieja shode in sestanke po odsekih (apologetski, Pijev in misijonski). Orel telovadi in ima fantovske večere. »Palestra« ima odseke: socialno-kulturni, dramatski, abstinenčni ter literarni krožek, ki izdaja list »Domače vaje«. — Za nižješolce ni treba toliko skrbeti, ker smo pač v drugačnem položaju kot zunanjí dijaki. Imajo pa kongregacijske shode in sestanke in tupatam kak orlovske večer. (Statistika: Palestra: 78 čl., Orel 42 čl., nar. 110, kongregaciji 200.)

Zanimanje za organizacije pojema zlasti pri dijakih višjih razredov, zato organizacije ne delujejo tako vzorno kot bi bilo želeti. Krivda je predvsem v nas samih, ker smo preveč komodni. Za vzhodno vprašanje se še tudi nismo zganili, čeprav nas je nekaj članov Apostolstva. — Svojim bratom širom Slovenije pošiljamo tople pozdrave!

J. S.

Maribor

Semeniški nižješolski retorični krožek. Naš krožek so ustanovili letošnji četrtošolci. Pristopili so nato tretješolci in mlajši. Živahno je v začetku deloval. Toda kmalu so nastali prepiri. Izstopili so vsi četrtošolci,

vodstvo so prevzeli tretješolci in sprejeli so nekaj novih članov iz nižjih razredov. Članov je imel od 7 do 11. Sestanki so bili v začetku kratki, 3—5 točk, pozneje se je pričelo tekmovanje in so se sestanki znatno zboljšali in zdaljšali, 8—13 točk. Navadno so po dve do tri deklamacije, ostalo pa so govor. Seveda so vsi príprosti. Po vsakem govoru prav pošteno popravljamo, kar je bilo slabega. — 22. nov. 1926 je obhajal krožek obletnico ustanovitve. Skupno se hočemo posvetiti tej naši koristni »kongregaciji« in upamo, da bomo tudi kaj dosegli in da bo krožek lepo napredoval. Bog živi! — Breznik, Držečnik, Kotnik J., Poštovan, Vošnjak J. — (Op. ur.: Naj se oglašijo še drugi nižješolci iz vseh krajev in šol.)

Kronika Dijaškega orlovskega okrožja (D. O. O.)

Odslej bomo prinašali redno kratke podatke iz dijaškega orlovskega dela pod tem poglavjem. Vsi odsekovni tajniki naj pošiljajo kratka delovna poročila in načrte! (»Str. o.«, Maribor, Glavni trg 7.)

Stanje naših odsekov je skoraj isto kot lani: isto zanimanje, ista navdušenost, ista delavnost. Za naš najdelavnnejši odsek pa je nastopila doba katakomb, doba zatiranja in pregnanja od strani šolskih oblasti, ki našim članom prepoovedujejo vsako zbiranje. Ker poznamo navdušenje tega odseka za orlovske ideale, njegovo delavnost in požrtvovalnost za ugled in prospeh orlovske organizacije, smo prepričani, da bo odsek izšel iz tega očiščevalnega ognja ves pomlajen, da bo tedaj še z večjo vnemo nadomestil to, kar mu sedaj ni mogoče storiti. — Da v naših odsekih ni zamrlo veselje in ljubezen do dela, razvidimo iz njihovih priprav za dostenjno proslavo dijaškega in obenem orlovskega praznika, ko naj pokažejo svojo ljubezen do Boga in Matere božje, svojo vdanost Cerkvi, svoje delo za izobrazbo samih sebe in ljudstva tudi na zunaj. — Odsekom smo razposlali naš prosvetni program. Tudi mi poudarjam — skupno s stražarji — važnost ciril-metodijske ideje. Seznaniti se moramo z dušo naših slovanskih bratov, da bomo — upajmo — lahko nekoč kot pionirji ciril-metodijske ideje na čim ožjem medsebojnem zblžanju (in združenju). Zato smo kot obvezen del prosvetnega programa za vse odseke določili vprašanja, ki spadajo v ta idejni krog. Orlovska ekspositura v Mariboru pa bo dala kot nagrado dvoje večjih znanstvenih del — eno za najboljši izdelek člena srednješolca, drugo za najboljši idelek člena akademika odnosno bogoslovca — v vprašanju: Naši slovanski bratje v razmerju do katoliške cerkve. Izdelek — za vsak odsek je obvezno, da izgotovi vsaj enega — je treba poslati do 5. maja 1927 Dijaškemu orlovskemu okrožju.

Predsednik.

8. december

Naš stalni katoliški dijaški praznik. Nekaj zares našega. Poročite c proslavah! In svoja opazovanja ter želje o tem! —

Marijanske kongregaci'e

Pišite, kako je vaše življenje, kaj je vaša želja in kaki so pri vas — Marijini prazniki!

Prihodnja številka bo obravnavala socialne razmere naše dobe. Prispevki naj bodo do 10. januarja pri uredništvu »Str. o.« (Maribor, Glavni trg 7.).

Vsem čitateljem in prijateljem želimo veselje božične praznike in srečno Novoleto!